

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2016 Eidsberg Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVFSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
2.2	Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene	3
3.	Kapitalkrav	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2	Bufferkrav.....	5
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	5
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	5
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	7
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	9
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	10
4.9	Motpartsrisiko knyttet til derivater	10
5.	Egenkapitalposisjoner.....	11
6.	Renterisiko	11
7.	Styring og kontroll av risiko	12
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	15

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2017 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felles kontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrasket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrasket i ansvarlig kapital:

Selskaper som er fullt konsolidert – oppkjøpsmetoden (datterselskaper)

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett/orretnings-konto	Type virksomhet
Frode Eriksen AS	100	4.127	100 %	100 %	Eiendomsmegling
St. Marie gt. 107 AS	100	0	100 %	100 %	Eiendom

Selskaper hvor investeringen er fratrasket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett/orretnings-konto	Type virksomhet
Eika Gruppen		18.740	1,91		Finansiell holding
Eika Boligkreditt		59.286	1,53		Kredittforetak
Spama AS		20			Forlag og opplæring
Eiendomskreditt		800			Kredittforetak
SDC		2.067			Datatjenester
Kvinesdal Sparebank		1.398			Sparebank
Hjelmeland Sparebank		7.042			Sparebank
Høland Setskog Sparebank		627			Sparebank
North Bridge		455			Investering / eiendom
North Bridge 2		393			Investering / eiendom

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrasket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett/orretnings-konto	Type virksomhet
Sagtomba Utvikling AS	1.000	1.000	33 %	33 %	Eiendom
Sum					

2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

Samtlige selskaper er konsolidert etter de samme prinsipper i regnskapsmessig sammenheng som i kapitaldekningsmessig sammenheng, med unntak for følgende:

Navn	Eierandel	Regnskapsmessig konsolidering	Kapitaldekningsmessig konsolidering
Frode Eriksen AS	100 %	Ja	Nei
St. Marie gt. 107 AS	100 %	Ja	Nei
Sagtomta Utvikling AS	33 %	Nei	Nei

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Bankens ansvarlige kapital består av sparebankens fond og gavefond med fradrag for ansvarlig kapital i finansiell sektor.

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning

Sparebankens fond	526.206
Gavefond	1.000
Sum egenkapital	527.206
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	0
Fradrag for immaterielle eiendeler	0
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-40.108
Sum ren kjernekapital	487.098
Fondsobligasjoner	0
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum kjernekapital	487.098
Ansvarlig lånekapital	0
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum tilleggskapital	0
Netto ansvarlig kapital	487.098

Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	351
Offentlige foretak	0
Multilaterale utviklingsbanker	0
Internasjonale organisasjoner	0
Institusjoner	7.396
Foretak	394.721
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.412.791
Forfalte engasjementer	7.499
Høyrisiko-engasjementer	0
Obligasjoner med fortrinnsrett	31.040
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	0
Andeler i verdipapirfond	18.321
Egenkapitalposisjoner	57.960
Øvrige engasjementer	208.352
CVA-tillegg	0
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	2.138.431
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	192.638
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	0
Sum beregningsgrunnlag	2.331.069
Kapitaldekning i %	20,90
Kjernekapitaldekning	20,90
Ren kjernekapitaldekning i %	20,90

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2016 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 163 millioner:

Buffertype	Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2016 i mill kr
Bevaringsbuffer	58
Systemrisikobuffer	70
Motsyklisk buffer	35
Kombinert bufferkrav	163

Banken har 382 millioner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	10,16 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	10,16 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Misligholdte engasjement

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Tapsutsatte engasjement

Ikke misligholdte engasjement er engasjement som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon i kombinasjon med verdien av bankens sikkerhet tilsier at et tap er sannsynlig.

Verdifall

Banken definerer verdifall som hendelser inntruffet hos kunde og som er av vesentlig karakter.

Bankens utlån vurderes i utgangspunktet til virkelig verdi. Dersom det foreligger objektive bevis for at utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet. Vesentlige økonomiske problemer hos kunder, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs og utsettelse eller mangler ved betalinger anses som objektive bevis på at kundefordringen må nedskrives.

Objektive bevis for at en gruppe utlån har verdifall er negative endringer i betalingsstatus til kunder i gruppen eller nasjonale eller lokale økonomiske forhold som korrelerer med mislighold i utlånsgruppen. Nedskrivningen utgjør forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Nedskrivning på grupper av utlån er foretatt ved å inndeke kundemassen etter risikoklassifisering.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Engasjementsvurderinger foretas årlig. Misligholdte engasjement vurderes spesielt. Sikkerheter vurderes til påregnelig salgsverdi redusert med salgskostnader. Differansen mellom pålydende og neddiskontert forventet kontantstrøm nedskrives. Bankens næringslivsengasjementer inndeles i 10 risikoklasser etter kundens teoretiske sannsynlighet for mislighold de neste 12 mnd. Disse gjennomgås flere ganger pr. år. Alle større private engasjement blir gjennomgått med hensyn til om det er nødvendig med nedskrivninger.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	-	-	-	-
Lønntakere o.l.	2.697.912	199.307	1.139	2.898.358
Utlandet	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	381.358	50.197	1.256	432.811
Industriproduksjon	52.370	35.416	413	88.199
Bygg og anlegg	153.677	68.028	36.899	258.604
Varehandel, hotell/restaurant	49.535	10.230	11.724	71.489
Transport, lagring	45.200	9.895	6.169	61.264
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	287.113	4.647	18.044	309.804
Sosial og privat tjenesteyting	78.865	8.207	3.013	90.085
Sentralbank	59.050	-	-	59.050
Kredittinstitusjoner	327.402	-	-	327.402
Sum	4.132.482	385.927	78.657	4.597.066
Eidsberg og Sarpsborg kommune	2.578.616	311.846	51.911	2.942.373
Øvrige deler av Østfold	749.937	48.386	4.009	802.332
Resten av Norge	803.929	25.695	22.737	852.361
Utlandet	-	-	-	-
Gjennomsnitt²	4.000.608	394.273	68.615	4.463.495

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	592.444	47.876	153.651	965.123	2.373.388	-	4.132.482
Ubenyttede rammer	-	-	385.927	-	-	-	385.927
Garantier	-	-	-	78.657	-	-	78.657
Sum	592.444	47.876	539.578	1.043.780	2.373.388	-	4.597.066

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år
Offentlig forvaltning				
Lønnstakere o.l.	5.249	596	250	
Utlandet				
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske				
Industriproduksjon				
Bygg og anlegg				
Varehandel, hotell/restaurant				
Transport, lagring				
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester				
Sosial og privat tjenesteyting				
Sum	5.249	596	250	-
Eidsberg og Sarpsborg kommune				
Øvrige deler av Østfold	5.249	596	250	
Resten av Norge				
Utlandet				

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

Banken har ingen avsetninger på garantier.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	415	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	-	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	-	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-165	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	250	-
Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	15.826	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	329	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	16.155	-
Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen krc	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-165	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	
Periodens endring i gruppeavsetninger	329	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	1.373	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-355	
Periodens tapkostnader	1.182	-

Banken har ingen nedskrivninger eller kostnadsførte tap på garantier.

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating.

Finanstilsynet tillater ratiner fra Standard & Poor's Ratings Services, Moody's Investors Service, Fitch Ratings og DBRS for å fastsette risikovekter.

Eksponeringskategoriene «Stater og sentralbanker», «Institusjoner», «Foretak», «Obligasjoner med fortrinnsrett» og «Andeler i verdipapirfond» er knyttet til ratingtabeller der offisiell rating kan avgjøre risikovektene på eksponeringene.

Eksponeringskategoriene «Lokale og regionale myndigheter», «Offentlig foretak», og «Institusjoner» har tilgang på å benytte hjemstatens rating for å fastsette engasjementets risikovekt.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrasket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter mv. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	126.456	126.456				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	1.754	1.754				
Offentlige foretak						
Multilaterale utviklingsbanker						
Internasjonale organisasjoner						
Institusjoner	15.002	15.002		3.010		
Foretak	534.296	534.296		2.021		
Massemarkedsengasjementer						
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	3.481.368	3.481.368			89,05 %	
Forfalte engasjementer	5.249	5.249				
Høyrisiko-engasjementer						
Obligasjoner med fortrinnsrett	310.400	310.400		31.040		
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	21.932	21.932				
Andeler i verdipapirfond	20.821	20.821		18.321		
Egenkapitalposisjoner	50.269	50.269	40.108			
Øvrige engasjementer	257.280	257.280				
Sum	4.824.827	4.824.827	40.108	54.392		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter.

Eidsberg Sparebank benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Sikkerhetsobjekter som er ukjent for banken, skal dokumentere sin verdi gjennom offentlig takst. På eiendommer i bankens primærmarked, benyttes i tillegg til takst, bankens egen markedskunnskap ved fastsettelse av verdi evt. informasjon fra Norsk Eiendomsinformasjon A/S.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Eidsberg Sparebank har ingen derivatkontrakter pr. 31.12.2017

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer og egenkapitalbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi pr. papir. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer som er omløpsmidler eller anleggsmidler, er anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet ikke er vurdert til å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/-tap i perioden	Urealisert gevinst/-tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
– børsnoterte aksjer	19.972	21.138	1.244	-28		
– andre aksjer og andeler	849	849	120	-67		
Aksjer og andeler – strategisk formål						
– børsnoterte aksjer	627	627				
– andre aksjer og andeler	94.877	99.696	5.315	-4.127		

1 "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisikoen er risikoen for at banken får tap på grunn av renteutviklingen i markedet. Dette vil få utslag hvis banken ikke klarer å tilpasse seg endringer i markedsrenten hurtig nok.

Markedsrenten vil påvirke utlånsrenter, innlånsrenter og avkastning på rentebærende papirer – for eksempel obligasjoner.

Renterisikoen i bankens utlåns- og innlånsvirksomhet er lav, da utlån og innskudd til fastrente er lav. Utlån og innlån med flytende rente kan justeres straks det skjer endringer i rentenivået. Finansavtale lovens varslingsfrister må overholdes. Det foretas løpende kontroll av hvordan bankens rentemargin utvikler seg.

Renterisiko

	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-
Utlån til kunder med rentebinding	-337
Rentebærende verdipapirer	-987
Øvrige rentebærende eiendeler	-
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Andre innskudd	-
Verdipapirgjeld	645
Øvrig rentebærende gjeld	-
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	-
Sum renterisiko	-679

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Eidsberg Sparebank skal ha en lav risikoprofil. Risikoforholdene overvåkes gjennom kontinuerlige analyser av aktuelle risikoer. Risikoanalysene oppdateres minst en gang pr. år og dekker alle vesentlige virksomhetsområder og risikoforhold. Risikoanalysene inngår som en integrert del av bankens internkontroll og kvalitetssikringssystem.

Bankens ICAAP-rapport som er en del av Basel II regelverket (basert på EU-direktiv), oppdateres også en gang pr år. Her vurderes sammenheng mellom bankens risikoforhold og nødvendig kapitalbehov. De typer risiko som er mest kritisk er således finansiell risiko, operasjonell risiko, eier risiko og forretningsrisiko. Kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko går under fellesbetegnelsen finansiell risiko.

Styret har i denne forbindelse vedtatt en rekke policydokumenter som omhandler følgende:

- Policy for virksomhets- og risikostyring
- Sjekkliste for overordnet styring og kontroll.
- Policy for operasjonell risiko
- Kredittpolicy
- Likviditetspolicy
- Markedspolicy

Beregning av kapitalbehov

Bankens metode for å beregne kapitalbehov tar utgangspunkt i minstekrav for kapitaldekning iht. kapitalkravforskriften for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko (pilar 1). I tillegg beregner banken internt kapitalbehov som går utover minstekravet basert på kvantitative og kvalitative risikoanalyser (pilar 2–tillegg).

Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må se på behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Nedenfor omtales bankens viktigste risikoer.

Kredittrisiko

Bankens policy for kredittrisiko beskriver krav, rammer, organisering mv. på området kredittrisiko. Risikoen styres i tillegg gjennom rutiner og retningslinjer. Banken har etablert en fullmakts struktur ved innvilgelse av lån og kreditter bygget opp etter stillingsnivå. Banken har kun personlige kredittfullmakter.

Det er kundens tilbakebetalingsevne, betalingsvilje og engasjementets lønnsomhet som skal være avgjørende for bankens kredittbeslutning. Dersom kundens tilbakebetalingsevne skulle svikte, skal sikkerhetene normalt dekke inn bankens krav. Det skal ikke gis lån eller kreditter dersom kundens betalingsevne eller vilje ikke er til stede, selv om sikkerheten er tilfredsstillende. Lån og kreditter skal bare gis til personer og selskaper som har dokumentert en god betalingshistorikk, ikke har betalingsanmerkninger og som har vist/viser vilje til å tilbakebetale sin gjeld i henhold til inngåtte avtaler. Banken beregner kundens evne til å betjene gjelden (likviditetsoverskudd) med utgangspunkt i inntekter, utgifter, samt renter og avdrag. Kundens evne til å tåle likviditetssvingninger på kort og lang sikt skal også tillegges vekt.

Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement.

Likviditetsrisiko

Bankens policy for likviditetsrisiko fastsetter krav og rammer for styring av bankens likviditetsrisiko.

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering

Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert, i hovedsak med innskudd, og banken skal ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i kritesituasjoner.

For å oppnå den ønskede risikoprofilen oppstilles det rammer og krav til ulike måltall for likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Bankens policy for markedsrisiko fastsetter flere typer rammer for alle tillatte instrumenter, samt rammer for renterisiko og valutarisiko. Disse er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for markedsområdet. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer.

Bankens markedsrisiko skal være lav.

Bankens portefølje skal først og fremst sikre at banken har en tilfredsstillende likviditetsbeholdning av lett omsettelige verdipapirer (LCR-kvalitet). Beholdningen skal også sikre at banken har tilgang på likviditet i en normalsituasjon og i en kritesituasjon. Banken ønsker ikke å ta markedsrisiko for å øke avkastningen ut over det som følger av denne likviditetsforvaltningen.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap mv. som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Risikoens vesentlighet vises gjennom risiko for økonomiske tap og/eller risiko for manglende måloppnåelse. Operasjonell risiko skal være lav/moderat.

Banken bruker et eget internkontrollsystem for å identifisere og vurdere bankens vesentligste risikoer for at banken ikke når sine mål. Se nedenfor. Banken har styregodkjente retningslinjer for ansattes identifisering og rapportering av operasjonelle tapshendelser.

Bankens styring og kontroll av operasjonell risiko er gjennomgått i interkontrollgjennomgang av alle bankens virksomhetsområder.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig-	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs-
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	527.206	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av			
5	Minoritetsinteresser		84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte		26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	527.206	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-40.108	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp), herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k)	
20b	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-40.108	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	487.098	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt)		56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	487.098	Sum rad 29 og rad 44	
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		62 og 63	
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c	
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468	
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst		468	
	herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggs kapital	-	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
59	Ansvarlig kapital	487.098	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital			
60	Beregningsgrunnlag	2.331.068		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	20,90 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	20,90 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	20,90 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	13,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,50		
66	herav: motsyklisk buffer	1,50		
67	herav: systemrisikobuffer	3,00		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	9,40 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte	50.720	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	